

TUTUMLULUK

Ay boyunca işlenecek değerle ilgili, öğrencilerin bireysel veya grup oluşturarak sınıf öğretmenlerinin rehberliğinde çalışmalar yapmaları, okul ve sınıf panolarını ayın değeriyle ilgili resim, şiir, karikatür vb. yazı ve görsellerle doldurmaları sağlanır.

A. PANOLARA ASILACAK DÖKÜMANLAR

Tutumluluk: Aşırı harcamalardan kaçınarak tasarruflu hareket etme, diğer bir deyişle savurgan olmama. [1] Sahip olduğu imkânları iyi değerlendirmek ve tasarruflu olup geleceği düşündürmektir.

A.1. Ayın Sorusu

Tutumlu olmak cimrilik midir?

A.2. Özlü Sözler

“Tutumluluk, az şeyi çoğaltır; israf, çok şeyi azaltır.” (Hz.Ali)

"Yiyiniz, içiniz, israf etmeyiniz, zira israf haramdır." (Araf Suresi/31)

"Yazın başı pişenin kışın aşı pişer!"

“Güvenme varlığa, düşersin darlığa.”

“Azla yetinmeyen çoğu bulamaz.”

“Ne kadar zengin olsan yiyebileceğin kadar yersin. Denize testiği daldırsan alabileceği kadar alır, gerisi kalır. (Mevlâna) [2]

B. SINIF İÇİ ETKİNLİKLER

B.1. DERSTE İŞLENEBİLECEK ÖRNEKLER

Okuma Metni (Tutumlu Çocuk)

Çocuklar, bugün Tuğba ne yaptı biliyor musunuz? Okulun tuvaletindeki musluklardan biri açık kalmış. Su şarıl şarıl akıyormuş. Tuğba hemen musluğu kapatmış. Bunu gören öğretmeni ona:

-Aferin Tuğba. Bu davranışın çok hoşuna gitmişti. Tutumlu olmak çok doğru bir davranış, demiş. Tuğba, eve gidince olanı biteni annesine ve babasına anlatmış. Bu, onların da

çok hoşuna gitmiş. Tuğba annesine ve babasına tutumlu olmak için başka neler yapabileceğini sormuş.

Annesi:

-Gereksiz yere yanan lambaları söndürebilirsin, demiş.

Babası:

-Daha çok para biriktirebilirsin, demiş.

Çünkü Tuğba'nın bir kumbarası varmış. Tutumlu olmak için bunlar da yetmezmiş. Oyuncaklarına zarar vermeden oynamalıymış. Eşyalarını güzel kullanmalıymış. Tabaktaki yemeğini bitirmeliymiş... Bunları yaparsa “tutumlu bir çocuk” olacakmış.

Tuğba, bunları yapmak çok kolay diye düşünmüş. O günden sonra açık gördüğü muslukları, açık unutulmuş lambaları kapatmış. Kumbarasına daha çok para atmış. Oyuncaklarını, eşyalarını iyi kullanmış. Tuğba'yı gören herkes, “Aferin! Böyle tutumlu çocuk görmedik.” demişler. [3]

B.2. TUTUMLULUK DAVRANIŞININ KAZANDIRILMASI

Tutumluluk hiçbir zaman cimrilik demek değildir. Tutumlu insan eşyasını, malını düzenli ve temiz kullanır. Zamanını boşuna harcamaz. Kendisine ve çevresine yararlı işlerle geçirir gününü. Böylece kötü alışkanlıklardan da kurtulur. Mutlu ve güvenli olur. Yalnızca kendimize ait olanı değil, elektriği, suyu, yiyecekleri, okulda kullanılan eşyaları, bize ait olmayan eşyaları kendimizinmiş gibi özenle korumalıyız. Topluma ve arkadaşlarımıza ait olan eşyalara zarar vermemeliyiz. Tutum ve yatırım, ülkeler için de önemli bir konudur. Çünkü devletler de gelirleriyle giderlerini dengelemek zorundadır. Bir devlet eğer gelir ve giderlerini iyi ayarlarsa; gelir kaynaklarını iyi yatırımlarda kullanırsa kalkınır, zenginleşir ve hiçbir devlete bağımlı kalmaz. [4]

Suyun Yaşı Etkinliği

Öğretmen sınıfa elinde bir şişe su ile gelir. Suyun yaşını sorar. Sınıftan gelen cevapları aldıktan sonra; kalabalık bir otobüste ayakta duran yaşlılara karşı davranışlarını sorar. Yaşlılara saygılı davrandıklarını söyleyen öğrencilere, neden bu şekilde davranıldığını açıklamalarını ister. Tekrar su konusuna dönerek; öyleyse dünyamızla yaklaşık aynı yaşta olan ve beş milyar yıllık suya nasıl saygı göstermemiz gerektiği konusunda öğrencilerle konuşur.

NE KADAR TUTUMLUYUZ?

S.NO	SORULAR	HER ZAMAN	BAZEN	HİÇ
1	Kullanmadığım lambaları kapatırım.			
2	Elimi yıkarken suyu boşa akıtmam.			
3	Dişimi fırçalarken bardak kullanırım.			
4	Küçülen giysilerimi ihtiyacı olanlarla paylaşıyorum.			
5	Bitmeyen defterlerimi gelecek sene de kullanırım.			
6	Harçlığımı planlı harcar, bir kısmını biriktiririm.			
7	Tabağıma yiyeceğim kadar yemek alırım.			
8	Zamanımı etkili ve verimli kullanmaya çalışırım.			
9	Kullanmadığım pil ve kâğıtları geri dönüşüm kutusuna atarım.			

Ölçek, öğrencilere uygulandıktan sonra “**HİÇ**”lerin çok işaretlendiği maddeler sınıfta tartışmaya açılır.

B.3. YARIŞMA

- Tutumlu olma konulu şiir ve resim yarışması düzenlenebilir.
- “Kaynaklarımızı idareli kullanmak milli gelire katkı sağlar mı?” konulu makale yarışması düzenlenebilir.

B.4. BEYİN FIRTINASI

- Boşa harcanmış zaman ve israf edilmiş su arasında nasıl bir ortak nokta olabilir?

B.5. MÜNAZARA

- Su tükenebilir bir kaynaktır.
- Su tükenmeyen bir kaynaktır.

B.6.VELİLERLE PAYLAŞILABİLECEK BİLGİLER

Tutum ve yatırım alışkanlığı küçük yaşlarda kazandırılır. Ders araçlarını, giysilerini, harçlığını tutumlu kullanan çocuk bu güzel alışkanlığı büyüyünce de devam ettirir. Küçükken boşa akan su musluğunu, gereksiz yanan lambayı kapatan çocuk bu güzel alışkanlığı büyüyünce de devam ettirir. Okul çağlarında zamanı iyi değerlendirme alışkanlığı kazanan insan bu huyundan vazgeçmez. O nedenle çocukları küçük yaşlarda tutumlu olmaya özendirmeliyiz.

Tutumlu Çocuklar;

- Kendi parasını önceliklerini belirleyerek uygun biçimde harcar.
- Kişisel bakımını yaparken kaynakları tutumlu kullanır.
- Kişisel eşyalarını ve başkalarının eşyalarını özenli kullanır.
- Kaynakları bilinçli olarak tüketmenin aile bütçesine katkısını bilir.
- Aile bütçesi hazırlama çalışmalarına katılarak paranın sınırlı bir kaynak olduğunu keşfeder.
- Bilinçli tüketici olmanın ayırt edici özelliklerini bilir. [5]

B. KAZANIMLAR

1. Tükenebilen kaynakları tutumlu kullanır.
2. Zamanını etkili ve verimli kullanır.
3. Okul ve sınıf eşyalarını özenli kullanır.
4. Harçlığını (aylık/haftalık) ihtiyaçlarına yettirir ve bir miktarını biriktirir.

D. KAYNAKÇA

[1] <http://tdkterim.gov.tr/bts/>,

[2] <http://www.forumalev.net/seviyeli-ciddi-konular/335082-tutumluluk-ile-ilgili-guzel-sozler.html>,

[3] <http://hatipogluh.blogcu.com/2-sinif-turkce-tutumlu-cocuk-oyku-proje-calismasi/3297378>,

[4] [http://www.ilkokuma.com/belirli_gun/15-turk_mallari_haftasi.htm\(sadelestirilmistir\)](http://www.ilkokuma.com/belirli_gun/15-turk_mallari_haftasi.htm(sadelestirilmistir)),

[5] http://www.rtukcocuk.org.tr/belirli_gunler_detay.php?id=14.

[6] Alıntı: Mersin İl Milli Eğitim Müdürlüğü (Değerlerimi Öğreniyorum Rehber Kitap 2012)